

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
iulie-decembrie 2022**

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare pentru Secția I civilă

**RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE FORMULATĂ
DE CANDIDATUL CU NUMĂR DE COD 1044**

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 20 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești ori, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1044

Contestația formulată de candidatul cu numărul de cod 1044 urmează a fi **admisă**, pentru următoarele considerente:

Candidatul cu numărul de cod 1044 a formulat contestație cu privire la toate cele patru criterii de evaluare, respectiv: a) capacitate de analiză și sinteză; b) coerență în exprimare; c) argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii; d) verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

a) Capacitate de analiză și sinteză

Candidatul a contestat, în esență, argumentele din raportul de evaluare, potrivit cu care partea expozitivă a considerentelor este disproporționat de mare față de considerentele propriu-zise și sunt preluate uneori extensiv argumentele primei instanțe, respectiv susținerile părților, ceea ce îngreunează expunerea și înțelegerea problemelor de drept.

În opinia candidatului, raportul de evaluare ignoră aproape tot ce este bun în hotărârile analizate și evidențiază cu precădere neajunsurile, sens în care sunt invocate critici punctuale cu privire la fiecare constatare în sens critic reținută de comisia de evaluare.

Examinând aspectele punctual expuse în contestație și argumentele care au fundamentat concluzia din raport, în baza reevaluării atât a hotărârilor judecătorești indicate drept exemple negative, cât și a ansamblului lucrărilor din mapa candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că punctajul acordat de către comisia de evaluare cu privire la acest criteriu este inferior celui care, în opinia acestei comisii, reflectă reala capacitate de analiză și sinteză a candidatului.

Concluzia se impune întrucât considerentele lucrărilor enunțate exemplificativ în raportul de evaluare sunt, ca notă generală, corespunzătoare standardelor de calitate specifice unei hotărâri judecătorești, fiind accesibile și celor fără pregătire juridică. Acestea răspund criteriului de a evalua totalitatea motivelor din calea de atac într-o manieră clară, juridică și logică, în succesiunea criticilor formulate sau, după caz, impusă de coerența raționamentului juridic, cu referiri substanțiale la situația de fapt reținută și la normele de drept incidente și modalitatea concretă de aplicare a lor la speță.

Candidatul are o bună capacitate analitică, uzând deseori de o argumentație juridică amplă, dar nu excesivă, corectă logic și juridic; dezvoltă cu ușurință raționamente și oferă argumente juridice convingătoare. Chiar dacă, în cazul unor lucrări, o mai bună sintetizare și

structurare a motivelor de apel/recurs ar fi permis o mai ușoară parcurgere și înțelegere a acestora, sporindu-le accesibilitatea, totuși, o atare constatare nu are o pondere atât de mare în ansamblul evaluării presupuse de acest criteriu, încât să ducă la depunctarea semnificativă a candidatului.

Sub un prim aspect preponderent de natură cantitativă, comisia de soluționare a contestațiilor are în vedere faptul că, în economia hotărârilor judecătorești în întregul lor, predomină situațiile în care partea expozitivă, destinată redării hotărârii atacate și susținerilor părților, se află într-un necesar echilibru cu motivarea propriu-zisă a soluției date căii de atac judecate.

În acest sens, poate fi evidențiată, cu titlu exemplificativ, ponderea argumentației propriu-zise în întregul hotărârilor pronunțate și redactate de candidat, de circa jumătate (hotărârea 8 depusă de candidat și hotărârile 5, 9, 12, 18, 27 selectate de comisie) sau o treime (hotărârile 3, 4, 20, 22, 24 selectate de comisie).

Edificatoare, din perspectiva analizată, este hotărârea 27 selectată de comisie, ale cărei considerente înglobează într-o pagină sinteza unor ample motive de recurs și în șase pagini examinarea propriu-zisă a susținerilor și apărărilor formulate, fiind de remarcă modalitatea minuțioasă și elegantă de construire a raționamentului juridic, ceea ce ilustrează un echilibru optim între capacitatea de analiză și cea de sinteză.

Este reală omisiunea sintetizării apărărilor părții adverse expuse în întâmpinare, în cazul hotărârii 3 selectate de comisie și al hotărârii 10 depuse de candidat, nu însă și lipsa răspunsului dat acestora. Chiar dacă nu au fost înlăturate *expressis verbis* apărările formulate, totuși, nu poate fi ignorat faptul evident că s-a răspuns într-o manieră specifică și explicită, motivarea fiind una clară, suficientă și convingătoare.

Comisia de soluționare a contestațiilor nu achiesează la deficiența observată în raportul de evaluare privitor la capacitatea de analiză a candidatului, dedusă din caracterul sumar al motivării propriu-zise în cazul hotărârii 26 selectate de comisie, exemplul oferit evidențiind, dimpotrivă, abilitatea candidatului de a utiliza concomitent și în armonie capacitatea de analiză și cea de sinteză.

Aceasta întrucât, particularitatea problematicii litigioase a impus necesitatea integrării unor fragmente relevante din cuprinsul a două decizii obligatorii date de instanța supremă și instanța de contencios constituțional, trecute prin filtrul propriu al candidatului, într-o modalitate care pune în lumină acuratețea și armonia raționamentului logico-juridic, de natură să răspundă scopului final al motivării oricărui act jurisdicțional, acela de a avea putere de convingere și, prin aceasta, de a asigura posibilitatea destinatarului lui să înțeleagă și, eventual, să accepte soluția nefavorabilă.

Raportat tuturor argumentelor expuse, comisia de soluționare a contestațiilor va majora punctajul acordat pentru acest criteriu la **12 puncte**.

b) Coerență în exprimare

Candidatul a susținut, în esență, că raportul de evaluare a pus un accent mult prea mare asupra unor situații punctuale și care nu sunt caracteristice pentru majoritatea hotărârilor supuse analizei, fiind învederate erori de exprimare imputabile părților și susțineri ale acestora formulate la persoana I, nemodificate, într-adevăr, de redactorul hotărârii.

În opinia candidatului, printr-o generalizare nepermisă și injustă se concluzionează în raportul de evaluare că lucrările sale se remarcă printr-o expunere prolixă, cu texte în care abundă fraze greu de urmărit, ce determină lipsa de coerență în argumentație și creează dificultăți pentru cititor în a înțelege raționamentul jurisdicțional, sens în care sunt invocate critici punctuale cu privire la fiecare observație nefavorabilă reținută de comisia de evaluare.

Examinând aspectele punctual expuse în contestație și argumentele care au fundamentat concluzia din raport, în baza reevaluării atât a hotărârilor judecătorești indicate drept exemple negative, cât și a ansamblului lucrărilor din mapa candidatului, comisia de

soluționare a contestațiilor apreciază că punctajul acordat de comisia de evaluare cu privire la acest criteriu este inferior celui care, în opinia acestei comisii, reflectă în mod real coerența în exprimare a candidatului.

Neîndoielnic, evaluarea hotărârilor judecătorești în acest cadru se realizează în întregul lor, întrucât hotărârea judecătorească reprezintă un act jurisdicțional unic, actul final al judecării unei cauze, în fiecare etapă procesuală.

În egală măsură, este principial admisă interdependența dintre criteriul de evaluare în discuție și cel examinat în cele ce precedă, întrucât modul în care se realizează analiza și sinteza elementelor relevante ale procesului, în toate părțile componente ale motivării hotărârii, influențează coerența în exprimare impusă de standardul de calitate inerent actului jurisdicțional.

În ceea ce privește criticile punctuale aduse raportului de evaluare, comisia de soluționare a contestațiilor observă că, într-adevăr, greșelile de exprimare sunt izolate și se regăsesc exclusiv în partea expozitivă, consecință a preluării mecanice a unor fragmente din cererile părților, astfel că depunctarea candidatului nu poate fi decât una proporțională cu frecvența acestui neajuns.

Se verifică, în aprecierea comisiei de soluționare a contestațiilor, și critica referitoare la imputarea lipsei de claritate și concizie în exprimare, în sensul că frazele sunt fie prea lungi, fie confuze și îngreunează înțelegerea mesajului transmis.

În acest punct, se cuvine subliniat faptul că, deși fiecare frază sau propoziție scoasă din context nu este pusă în deplina sa valoare, totuși, nu înseamnă că, citită separat, aceasta nu ar trebui să poată reda un enunț comprehensibil sau să poată reprezenta un silogism clar ce se integrează armonios în ansamblul logico-juridic de argumentare a unei hotărâri judecătorești.

Aceasta este și cazul celor două hotărâri (9 și 12 selectate de comisie) din care a fost preluat câte un fragment în cuprinsul raportului de evaluare, cu rol exemplificativ.

Astfel, paragraful extras din hotărârea 9 justifică, într-o manieră de redactare inteligibilă, înlăturarea unui considerent al deciziei din apel apreciat ca fiind nenecesar, supraabundent, iar paragraful din hotărârea 12, prin care s-a argumentat admiterea unui motiv de apel, nu poate fi considerat incomprehensibil exclusiv pe baza stilului propriu de frazare, care nu se îndepărtează nicidecum de la rigorile pe care legea și tradiția juridică le impun stilului judiciar.

Or, exemplele reținute prin raportul de evaluare nu justifică o depunctare atât de consistentă, întrucât particularitățile stilului de redactare al candidatului - care acceptă constatarea că uneori utilizează fraze prea lungi, propoziții secundare și paranteze ce pot fi, în unele situații, dificil de citit și de cuprins - nu alterează claritatea și accesibilitatea mesajului respectivei fraze și nici nu denaturează conținutul ideii juridice pe care își propune să o transmită redactorul hotărârii judecătorești. Analizând în ansamblu stilul de motivare al candidatului, comisia opinează că acesta este elegant, armonios, conținând fraze structurate și idei logice.

Raportat tuturor argumentelor expuse, comisia de soluționare a contestațiilor va majora punctajul acordat pentru acest criteriu la **13 puncte**.

c) Argumentație din punct de vedere al clarității și logicii

Candidatul a susținut, în esență, că raportul de evaluare începe apreciativ, însă sfârșește într-o notă diametral opusă, dacă nu chiar contradictorie (structura deficitară a raționamentului logic și a argumentelor reținute).

Analizând criticile punctuale aduse celor constatate în raportul de evaluare, comisia de soluționare a contestațiilor reține următoarele:

Cu referire la caracterul inadecvat sau insuficient al argumentației cuprinse în hotărârea 6 selectată de comisie, este de observat că fragmentul redat în raport constituie doar partea concludivă a unui silogism judiciar suficient de amplu dezvoltat.

În egală măsură, comisia de soluționare a contestațiilor nu achiesează la constatarea din raportul de evaluare, potrivit cu care modul de frazare din motivarea hotărârii 2 selectate de comisie poate genera dificultăți pentru cititorul fără pregătire juridică în ceea ce privește înțelegerea raționamentului instanței.

Aceasta întrucât, pe de o parte, accesibilitatea limbajului juridic are în vedere justițiabilul cu nivel mediu de cultură și educație, iar, pe de altă parte, chestiunea de drept litigioasă era una destul de specifică și susceptibilă de a nu fi facil înțeleasă, întrucât viza regimul condițiilor de admisibilitate a contestației în anulare raportat obiectului acesteia.

Cu referire la paragraful redat din cuprinsul hotărârii 22 selectate de comisie, se cuvine remarcat faptul că întreg aparatul argumentativ s-a circumscris regimului specific al proprietății publice, iar construcția logică în jurul acestei chestiuni de drept substanțial a fost dezvoltată pe circa 4 pagini, la finalul motivării fiind inserat și considerentul, redat în raportul de evaluare, dedicat păstrării soluției date excepțiilor procesuale, neatacate.

Exemplele prezentate în raportul de evaluare, căroră li se pot adăuga și altele (precum hotărârile 20, 24, 25 selectate de comisie, care tratează o problemă variată și complexă a dreptului) ilustrează faptul că, cel mai adesea, raționamentul juridic este caracterizat nu doar de rigoare, ci și de o anumită eleganță, candidatul frazând cu ușurință și obținând prin claritatea construcțiilor juridice propuse hotărâri care conturează un stil propriu.

Raportat tuturor argumentelor expuse, comisia de soluționare a contestațiilor va majora punctajul acordat pentru acest criteriu la **13 puncte**.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Candidatul a susținut, în esență, că raportul de evaluare a avut în vedere exclusiv numărul de hotărâri redactate cu întârziere, fără vreo particularizare în privința termenului maxim de 90 de zile reglementat în anul 2018. Pe de altă parte, evaluarea nu a ținut seama de volumul său de activitate, constant mai mare decât media secției în care funcționează, și nici de complexitatea activității profesionale, dată de materia specializată în care judecă.

Reevaluând datele statistice din mapa candidatului, prin prisma motivelor de contestație formulate, comisia de soluționare a contestațiilor reține o concluzie concordantă cu cea din raportul de evaluare în privința punctajului acordat pentru acest ultim criteriu de evaluare.

Se confirmă susținerea candidatului privind soluționarea, în perioada 2019-2022, a unui volum de cauze plasat peste media secției în care funcționează.

În privința numărului de hotărâri judecătorești redactate cu depășirea termenului legal, activitatea desfășurată de candidat s-a situat sub media secției în anii 2019 și 2022, respectiv peste media secției în anii 2020 și 2021.

În absența oricăror alte date și informații suplimentare, nu poate fi primită susținerea candidatului referitoare la ignorarea prevederilor art. 16 alin.(3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau ale art. 426 alin.(5) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 310/2018, deoarece măsura prelungirii termenului de redactare, operată în Ecris din dispoziția redactorului pentru cazuri temeinic motivate, este integrată în mod necesar mecanismului de extragere și comunicare a datelor statistice reale de către curtea de apel.

În consecință, se va menține punctajul acordat pentru acest criteriu.

Pentru aceste considerente, comisia de soluționare a contestațiilor va admite contestația formulată de candidatul cu număr de cod 1044.

În urma admiterii contestației, punctajul total acordat candidatului cu număr de cod 1044 este de **41,5 puncte** (12+13+13+3,5).

Data: 17 noiembrie 2022

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare pentru Secția I civilă

Președinte comisie
Membru comisie
Membru comisie
.....